

Wat betekent tbs?

Tbs staat voor Terbeschikkingstelling. Het is een beveiligingsmaatregel die de rechter aan een veroordeelde kan opleggen om de samenleving te beschermen. Bijvoorbeeld bij iemand die lijdt aan een 'gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens', zoals een persoonlijkheidsstoring of psychose. Er zijn twee vormen van tbs. Tbs met dwangverpleging en tbs meer voorwaarden. Meer informatie kunt u ook vinden op de website van De Rechtspraak: [vragen tbs | Rechtspraak](#)

Tbs met dwangverpleging

Tbs met dwangverpleging is een behandelmaatregel. De stoornis van de veroordeelde wordt behandeld om te voorkomen dat hij/zij opnieuw een misdrijf pleegt. De herhalingscijfers van een misdrijf na tbs zijn veel gunstiger dan na een lange gevangenisstraf.

Professionele behandeling in tbs-kliniek

Gespecialiseerde hulpverleners in de tbs-kliniek, zoals psychiaters of psychologen behandelen de veroordeelde. Het doel is altijd gericht op een veilige terugkeer in de samenleving (resocialisatie). Bij de eventuele terugkeer in de maatschappij wordt rekening gehouden met het belang en behoefte van een slachtoffer of nabestaande(n). Een succesvolle tbs-behandeling, met een terugkeer in de maatschappij, duurt gemiddeld zeven tot acht jaar.

Vanaf de 1^e dag is de behandeling van de veroordeelde in de kliniek gericht op het gestelde doel: een verantwoorde terugkeer in onze samenleving. Verloven maken daarvan op termijn een belangrijk onderdeel uit. Voordat een veroordeelde verlof krijgt wordt dit getoetst door deskundigen en verloven gebeuren stapsgewijs (zie hierna). Dit alles gebeurt onder toezicht van professionele en hier speciaal voor opgeleide mensen. Hierdoor kunnen de meeste veroordeelden uiteindelijk veilig terugkeren in onze maatschappij. In sommige gevallen komt een veroordeelde terecht in de Langdurige Forensische Psychiatrische Zorg (zie stap 6). Dan is het volledig zelfstandig laten terugkeren van de dader in de maatschappij niet langer het doel.

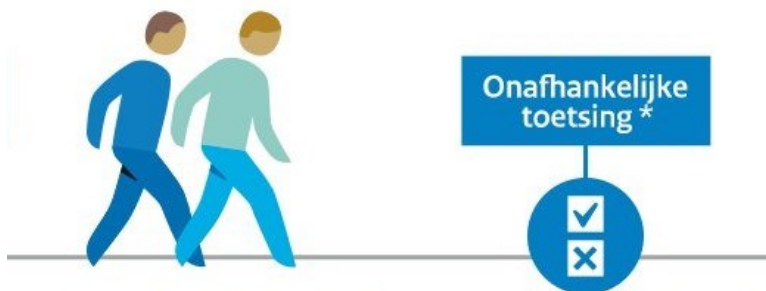
Welke 6 stappen zijn er bij tbs met dwangverpleging?

Een veroordeelde die tbs krijgt is eerst onderzocht. Op basis van dat onderzoek wordt een behandel- en zorgplan gemaakt. De tbs'er wordt eerst apart geplaatst en daarna aan de hand van zijn/haar ziektebeeld op een gesloten afdeling geplaatst.

1. Start behandeling

De veroordeelde wordt opgenomen in een gesloten tbs-kliniek. Gespecialiseerde hulpverleners onderzoeken hoe het komt dat de veroordeelde het misdrijf heeft gepleegd. Hierbij wordt o.a. gekeken naar psychische problemen, (eventuele) verslavingen, verstandelijke vermogens en het sociale netwerk. Daarna wordt een passend zorgprogramma met behandelplan gemaakt en uitgevoerd. Er kan dan bijvoorbeeld worden gestart met gestructureerde dagbesteding. Dit kan werk of een opleidings-/scholingstraject zijn.

2. Begeleid verlof

Een onderdeel voor een veilige terugkeer in de samenleving is de verlofregeling. Vaak start dit na een paar jaar tijdens de behandeling. Het kortdurend begeleid verlof start altijd met een beveiliging en een persoonlijk begeleider die de veroordeelde begeleiden. Na een aantal goed verlopen begeleide verloven wordt de beveiliging heel geleidelijk afgebouwd. Dan wordt de begeleiding overgedragen aan een professional van de tbs-kliniek.

3. Onbegeleid verlof

Als de begeleide verloven goed zijn gegaan, kan er onbegeleid verlof worden aangevraagd. Dit gebeurt door een klinisch behandelaar (psycholoog). Op dat moment is er bij een verlof geen begeleiding meer aanwezig. De tbs-kliniek maakt voor ieder verlof duidelijke en strikte afspraken met de veroordeelde en de tbs-kliniek controleert of de afspraken worden nagekomen. Het verlof heeft nu als doel om de toegepaste en geleerde vaardigheden (behandeling) toe te passen. Daarbij hoort ook een passende dagbesteding, zoals werk of opleiding, buiten de muren van de tbs-kliniek.

4. Transmuraal verlof

Transmuraal betekent; buiten de muren van de tbs-kliniek. De veroordeelde gaat buiten de kliniek wonen. Dit kan zelfstandig wonen zijn. Maar ook wonen bij een regionale instelling voor beschermd of begeleid wonen. Ook kan het een instelling voor gehandicaptenzorg, een forensisch psychiatrische instelling of extra locatie van de tbs-kliniek zijn. De tbs-kliniek blijft nog steeds (eind-) verantwoordelijk.

5. Proefverlof

Als de veroordeelde de vorige fase van het verloftraject buiten de muren van de tbs instelling goed heeft doorlopen, kan de kliniek proefverlof aanvragen. De veroordeelde valt dan nog steeds onder de verantwoordelijkheid van de kliniek. Het toezicht wordt vanaf dat moment door Reclassering Nederland¹ uitgevoerd.

¹ *Reclassering Nederland houdt toezicht op verdachten en daders. Dat doen ze in opdracht van het Openbaar Ministerie (OM), rechters, gemeenten of het gevangeniswezen en/of klinieken. Ze controleren afspraken en motiveren veroordeelden om contact te onderhouden met een sociaal betrouwbaar netwerk om terugval te voorkomen.*

6. Beëindiging

Als de rechter, geadviseerd door professionals (van reclassering en de kliniek) concludeert dat de behandeling succesvol is verlopen en het risico op herhaling voldoende is afgenomen kan hij de dwangverpleging stopzetten. Als dit na minimaal één jaar nog steeds goed gaat, kan de rechter (op termijn) ook de tbs-maatregel stoppen.

Werkt een veroordeelde niet mee aan de behandeling, of is de veroordeelde niet behandelbaar, waardoor de kans op herhaling niet verminderd, dan zal hij/zij niet vrij terug keren in de maatschappij. Dit betekent dat de tbs ook niet wordt stopgezet. Een veroordeelde zal dan meestal naar een Langdurige Forensische Psychiatrische Zorg instelling worden overgeplaatst. In Nederland zitten ca. 100 veroordeelden in zo'n instelling.

*Onafhankelijke toetsing:

De onafhankelijke toetsing over het verloop van de tbs-maatregel gebeurt na maximaal twee jaar. De toetsing gebeurt tijdens een verlengingszitting bij de rechter. De rechter laat zich bij de beslissing adviseren door de tbs-kliniek, de reclassering (vanaf stap 5, proefverlof) en soms door onafhankelijke deskundigen.